

OBSAH

Předmluva vydavatele	7
Věnování sbírky Janu hraběti Harrachovi	10
Předmluva k Nápěvům prostonárodních písní českých (1862)	11
Předmluva k Prostonárodním českým písním a říkadlům (1864)	17

1. díl VĚK DĚTSKÝ

Modlitba	23
Kolíbavky	23
Hry s malým dítětem	
Myška	26
Kostelíček	27
Chléb váleti	27
Třepati ručkama	28
Vařiti kašičku	29
Myška a pět prstů	29
Co jsou prsty	29
Co dělají prsty	30
Chlácholiti dítě	30
Houpati dítě	31
Kovaříček	31
Jak se jezdí	31
Jablíčka	32
Kolovrátek	32
Bubák	32
Rohatej	33
Žebráček	33
První zoubky	34
Abeceda	34
Malému záčkovi	35
Dětské písmo	35
Škádlivé odpovědi	35

Při škytání	36
Když někdo sen vypravuje	36
Cvičení výřečnosti	37
Dětské posměšky	38
Tomu, kdo říká „prej“	38
Kdo nesprávně vyřizuje	38
Tomu, kdo se diví	38
Dědkovi a bábě	38
Na jména	40
Kdo německy se modlí	41
Němcovi	41
Francouzovi	41
Italiánovi	42
Špatným pradlenám	42
Špatným přadlenám	42
Špatné švadleně	42
Pražským lampářům	42
Před časy říkali v Praze studentům	43
Strojné dívky	43
Přihluchlým	43
Jak umívaly za starodávna městské panny německy	43
Podivný kostel	44
Dětské vypravování	46
Povídání pohádky	46
Konečná smrt	46
Devatero vran	47
Řípka	47
O kohoutkovi a o slepičce	48
Dětské hádanky	51
Podobenství	51
Žert a dvojsmysl	75
Z počtářství	80
Zvířecí řeč	82
Konipásek	82
Linduška	82
Divoký holub	82
Holub doupnák	82
Sykora	83
Strnad	83
Vrabec	83
Křepelka	84

Vlašťovička	84
Vrána	84
Kukačka	85
Dudek	85
Slepice	85
Husy	86
Kohout	86
Kočky	86
Zajíc	87
Cvrček	87
Žáby	87
Dětská počítadla	89
Patnáct stop	89
Dvaatřicet stop	89
Počítadla přede hrou	90
Dětské hry	99
Chlapecké	99
Botky šiti	99
Na Mužíčka	99
Kdo s koho	100
Na trh	100
Na koně	101
Na klobásu	101
Na řemesla	102
Na krále	103
Dívčí	104
Syreček	104
Myší tanec	104
Na chléb	104
Na Ančičku	105
Na paní tetu	106
Na trnky	107
Společné	107
Na křepelku	107
Na koukol	108
Šáteček	109

2. díl PÍSNĚ A ŘÍKADLA VÝROČNÍ

Zima	113
Kterak dne přibývá	113

Vánoce	113
Štědrý večer	114
Koledy vánoční	115
O Božím narození	115
světské	115
náboženské	120
hra s jesličkami	130
O Novém roce	136
O Třech králich	138
25. ledna (Obrácení sv. Pavla)	140
Únor	140
Hromnice	140
5. února (sv. Agata)	141
22. února (sv. Petr)	141
24. února (sv. Matěj)	141
Březen	142
1. března	143
Masopust	145
Písně masopustní	145
Ostatky	146
Voračky	147
Škaredá středa	149
12. března (sv. Řehoř)	149
Řehořská	149
Mistr	150
Řehořské vojsko	155
25. března (Zvěstování p. Marie)	157
Jaro	157
Podléška	158
Otloukání píšťalek	159
Duben	165
24. dubna (sv. Jiří)	165
25. dubna (sv. Marek)	166
Liščí neděle	166
Kýchavná neděle	166
Smrtná neděle	166
Květná neděle	172
Škaredá středa	172
Zelený čtvrtek	173

Velký pátek	173
Bílá sobota	175
Velikonoce	175
Helské písně	182
Héla	182
Hruška	183
Chmel	184
Královská panna	184
Hry jarní	186
Na Heličku	186
Na Hřimbabu	189
Žalman	194
Na nebe a na peklo	196
Píseň jarní	197
Máj	198
1. máje	199
Máj pod okny	200
Poděkování	201
Máj na návsi	202
25. máje (sv. Urban)	202
Na boží vstoupení	203
Svátky svatodušní	203
Hra na krále	203
Hra na královnu	206
Hlásání pasaček	209
Plejvání	210
Za déšť	211
Májový déšť	211
Poprchávání	211
Za sluníčko	211
Zvířata a byliny	
Husy	213
Vrána	213
Kukačka	215
Plž	215
Májka	216
Sluníčko	216
Čekanka	217
Křížkové koření	218
Podražej	218

Červen	219
8. června (sv. Medard)	219
15. června (sv. Vít)	219
24. června (sv. Jan Křtitel)	220
Sv. Jana Křtitele	220
Letní hry	222
Na zlatou bránu	222
Na husičky	224
Na barvy	225
Na hastrmana	227
Hra na straku	229
Jahodníci	231
Zavírání lesa	231
Jahodnická	231
4. července (sv. Prokop)	232
13. července (sv. Markéta)	232
25. července (sv. Jakub)	232
26. července (sv. Anna)	233
Srpen	233
1. srpna (sv. Petr)	233
Hlásání žneček	234
Hospodářovi	234
Brousilovi	234
Šafářovi	236
Mládencovi	236
Panně	238
Příchozímu	238
Koza	239
Žnecká	240
Obžínky	241
Přípitek	241
Píseň obžínková	241
15. srpna (sv. Královna)	242
10. a 24. srpna (sv. Vavřinec, sv. Bartoloměj)	242
14. září (sv. Kříže)	242
21. září (sv. Matouš)	242
25. září (sv. Mauricí)	243
Podzim	243
Podzimní hry	244

Na jestřába	244
Na kokše	245
Na vlka	245
Kmotra Lidka	247
Na umrlého žida	248
Říjen	250
7. října (sv. Marek)	250
16. října (sv. Havel)	250
18. října (sv. Lukáš)	250
21. října (sv. Voršila)	250
Písně posvícenské	251
Sedlák pán	254
28. října (sv. Šimon)	259
Babí léto	259
11. listopadu (sv. Martin)	260
25. listopadu (sv. Kateřina)	260
25. a 30. listopadu (sv. Kateřina a sv. Ondřej)	260
6. prosince (sv. Mikuláš)	261
13. prosince (sv. Lucie)	261
Přástvy	262
Kuželíček	262
Zimní hry	264
Na přástvu	264
Na zlatý prsten	264
Na pantoflíček	265
Kuca - Baba	266
Na kotka	267
Abecední seznam písní a říkadel	270
Regionální rejstřík písní, říkadel a her	282
Seznam zkratk	284